

Začátek textu nás seznamuje se stručnou historií kvalitativního výzkumu. Základní kámen položili terénní výzkum a etnologie, což je věda o národech. V 19. a 20. století rozvinuli vídeňští vědci Comtův pozitivismus o induktivní a deduktivní logiku, na konci 19. století se používaly interpretativní a popisné metody. V USA měla velký vliv na kvalitativní metody chicagská sociologická škola, která používala k výzkumu hlavně případové studie a popisné postupy. Zajímali se o cizince a zejména o jejich popis. Na konci 20. století se v USA dostává krize kvalitativního výzkumu. Důraz je přesunut na teorie podávané formou vyprávění. Později je používán experimentální přístup zaměřený na použité zkušenosti. U nás byl vývoj kvalitativního výzkumu ovlivněn totalitním režimem, k oživení metodologie výzkumu dochází výrazněji až v současné době.

Další kapitola se věnuje kritice kvantitativního výzkumu, zejména kritice dotazování pomocí strukturovaného dotazníku. Zbytek textu se věnuje teoretickým a filozofickým přístupům, ze kterých se vyvinul kvalitativní přístup. První z metod využívaných od konce 19. století je hermeneutika tzv. metoda porozumění, jejímž základním principem je hermeneutický kruh (postup od znalosti, porozumění až k pochopení). Další filozofický směr, který ovlivnil kvalitativní výzkum je fenomenologie, která se místo tvorby obecných principů zaměřuje na přesné zkoumání jevů, tedy na to, jaké opravdu jsou. Ve 20. a 30. letech 20. století proběhl v Chicagu pod vlivem pragmatismu výzkum, který dal vzniknout dvěma novým směrům, symbolickému interakcionismu a etnometodologii. Symbolický interakcionismus zdůrazňuje symbolické zprostředkování sociálních interakce mezi jednotlivci. Hlavní představitel byl Herbert Blumer, který za podstatu naturalistického výzkumu považoval exploraci, jakýsi postup výzkumu, a inspekci – přezkoušení výzkumu. Etnometodologie se zaměřuje na analýzu sociálních interakcí a na metody, které lidé zkoumané skupiny sami používají k tomu, aby porozuměli světu. Zástupci frankfurtské školy se zabývali konceptem zájmu určujícího proces zkoumání, protože každé zkoumání je podmíněno určitým zájmem. Dalšími uvedenými směry jsou konstruktivismus, subtilní realismus a konstruktivistický realismus. Subtilní realismus se zabývá odhalováním mechanismů uvnitř existující sociální reality. Snahou je vysvětlení pravidelnosti událostí. Konstruktivistickému realismu se věnoval Gerard Delanty, který ve svém knize porovnal rozdíly mezi konstruktivismem a realismem, srovnal je a nakonec poskytl způsob propojení těchto proudů myšlení.